

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22Pc/33/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422202671
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422202671.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Zuzan vo veci navrhovateľky: P. M., N.. XX.X.XXXX, A. Š. XXX/XX, XXX XX Ž. N. S., adresa na doručovanie: S. XXX/XX, XXX XX Ž. N. S., v konaní právne zast. Mgr. Martinou Kokovou, advokátkou, so sídlom Pod Donátom 5, 965 01 Žiar nad Hronom, proti povinnému z vyživovacej povinnosti: Q. S., N.. XX.X.XXXX, A. S. XXX/XX, XXX XX Ž. N. S., o návrhu na určenie príspevku na výživu nevydatej matke takto

rozhodol:

I. Povinný z vyživovacej povinnosti je **p o v i n n ý** prispievať na výživu navrhovateľky príspevkom vo výške 90,- Eur mesačne odo dňa 14.03.2021 do 14.03.2023 k rukám navrhovateľky, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred.

Zročné výživné vo výške 1.831,20 Eur za obdobie od 14.03.2021 do 23.11.2022 súd **p o v o ľ u j e** povinnému z vyživovacej povinnosti splácať mesačne v splátkach po 60,- Eur mesačne spolu s bežným príspevkom, pod hrozbou následku straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej zo splátok.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** **n á r o k** na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Čoho sa navrhovateľka domáhala, aké skutočnosti tvrdila, aké dôkazy označila, (§ 220 ods. 2 prvá veta Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“ v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“):

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 20.9.2022 domáha určenia príspevku na výživu nevydatej matke.

1.1. Vo svojom návrhu uviedla, že žila s povinným z vyživovacej povinnosti (ďalej len „povinný“) v spoločnej domácnosti v období od septembra 2020 do 20.5.2021, t.j. v čase tehotenstva a približne 2 mesiace po pôrode spoločného dieťaťa - mal. F., nar. XX.X.XXXX. Od 20.5.2021 do súčasnosti navrhovateľka nežije s povinným v spoločnej domácnosti, a to z dôvodu opakovaného násilného chovania sa povinného k navrhovateľke. Okrem toho, navrhovateľka v návrhu poukázala aj na opakované trestné stíhania povinného z vyživovacej povinnosti za trestné činy súvisiace s nedovolenou výrobou omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi. Vzhľadom na uvedené, navrhovateľka neplánuje v budúcnosti s povinným obnoviť spolužitie.

1.2. Povinný sa v minulosti nijakým spôsobom nepodieľal na úhrade výdavkov, ktoré má navrhovateľka s vedením domácnosti, dokonca si ani riadne a včas neplní vyživovaciu povinnosť k mal. F., za čo bol právoplatne odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 5T/14/2022-92 zo dňa 13.4.2022.

1.3. Pred nástupom na materskú dovolenku navrhovateľka pracovala ako predajca mobilných zariadení a príslušenstva, pričom jej mesačná mzda predstavovala sumu cca 500,- €. Od septembra 2021 do decembra 2021 poberala navrhovateľka rodičovský príspevok vo výške 378,10 €, od januára 2022 do súčasnosti poberá navrhovateľka rodičovský príspevok vo výške 383,80 €. Od narodenia maloletého sa o neho stará výhradne navrhovateľka, v dôsledku čoho vzniká na strane navrhovateľky ako matky maloletého dieťaťa neschopnosť samostatne sa živiť, t.j. dosahovať príjmy zo zamestnania. Svoje výdavky vyčíslila nasledovne: 150,- € bývanie, 200,- € strava, 60,- € ošatenie, obuv, hygienické potreby, 10,- € lieky, vitamíny a výživové doplnky, 40,- € drogéria do domácnosti. Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že na strane navrhovateľky ako matky mal. dieťaťa došlo k zmene jej sociálnej situácie pred tehotenstvom a pôrodom s jej situáciou po pôrode - k zmene došlo v dôsledku poberania rodičovského príspevku, kedy došlo k zníženiu príjmu navrhovateľky oproti príjmu, ktorý mala pred narodením maloletého. Rozdiel navrhovateľka vyčíslila na sumu cca 90,- €. Navrhovateľka má za to, že sa po narodení maloletého dostala do horšej sociálnej situácie, a na základe tejto skutočnosti spĺňa podmienky pre priznanie príspevku na výživu nevydatej matky. Navrhovateľka si zároveň uplatnila náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia, nakoľko jej bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci prostredníctvom Centra právnej pomoci.

1.4. K návrhu pripojila rozhodnutie o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci vydané Centrom právnej pomoci, kancelária Žiar nad Hronom č.sp. K. zo dňa 27.1.2022, fotokópiu Dohody o poskytovaní právnej pomoci uzatvorenú medzi navrhovateľkou a jej právnou zástupkyňou, plnomocenstvo na zastupovanie v konaní, kópiu rodného listu maloletého F., správu Obvodného oddelenia Okresného riaditeľstva Policajného Zboru v Žiari nad Hronom zo dňa 1.7.2021, z ktorej vyplýva, že navrhovateľka nežije v spoločnej domácnosti s povinným z vyživovacej povinnosti od 20.5.2021, trestný rozkaz Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 2T/26/2022-170 zo dňa 17.3.2022, rozkaz o uložení sankcie za priestupok Okresného úradu Žiar nad Hronom, odbor všeobecnej vnútornej správy č. sp. Y.-D.-Y.-XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa 11.1.2021, trestný rozkaz Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 5T/14/2022-92 zo dňa 13.4.2022, pracovnú zmluvu navrhovateľky, potvrdenie o prijatej platbe vo výške 476,72 € od zamestnávateľa navrhovateľky, potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku od 1.9.2021 vo výške 378,10 € mesačne za rok 2021, vo výške 383,80 € mesačne za rok 2022 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.1Cdo/185/2018.

2. Povinný z vyživovacej povinnosti sa k podanému návrhu nevyjadril, predvolanie na pojednávanie mu bolo riadne doručené, napriek tomu sa pojednávania nezúčastnil, nežiadal o odročenie pojednávania a svoju neúčast' neospravedlnil. Súd preto konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Z lustrácie v Sociálnej poisťovne vyplýva, že je zamestnaný s vymeriavacím základom pre obdobie jún 2022 vo výške 461,25 € a za obdobie júl 2022 vo výške 1 157,73 €.

Ako súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty účastníkov, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkaz na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 220 ods. 2 druhá veta CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP):

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov predložených účastníkmi a pripojenými trestnými spismi sp. zn. 2T/26/2022 a sp. zn. 5T/14/2022. Súd vykonal lustráciu povinného z vyživovacej povinnosti v databáze Sociálnej poisťovne za účelom zistenia jeho zárobkových pomerov. Po vykonanom dokazovaní bol zistený skutkový stav ako je uvedený v bodoch 1. - 2. odôvodnenia tohto rozhodnutia.

4. Súd na zistený skutkový stav aplikoval najmä tieto právne predpisy:

4.1. Podľa § 74 odsek 1 Zákona o rodine, otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na úhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

4.2. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

4.3. Podľa § 154 Civilného mimosporového poriadku, na konanie vo veciach výživného plnoletých osôb a iných obdobných nárokov je miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa.

4.4. Podľa § 155 Civilného mimosporového poriadku, konanie sa začína len na návrh

4.5. Podľa § 156 Civilného mimosporového poriadku, účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

4.6. Podľa § 157 Civilného mimosporového poriadku, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

5. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že matka má s povinným z vyživovacej povinnosti spoločné dieťa - mal. F., nar. XX.X.XXXX. Matka bývala s povinným z vyživovacej povinnosti v spoločnej domácnosti do 20.5.2021, kedy sa po fyzickom útoku zo strany povinného z vyživovacej povinnosti na navrhovateľku tento zo spoločnej domácnosti odsťahoval. Navrhovateľka pred nástupom na materskú dovolenku pracovala na pracovnú zmluvu, pričom jej mesačný zárobok predstavoval sumu 476,72 €. Od 1.9.2021 je poberateľkou rodičovského príspevku, ktorý v roku 2021 predstavoval sumu vo výške 378,10 € mesačne, a v roku 2022 sumu 383,80 € mesačne. V dôsledku nástupu na rodičovskú dovolenku navrhovateľke klesol príjem oproti príjmu pred narodením maloletého približne o 90,- € mesačne (476,72 € - 383,80 € = 92,92 €).

6. Za odôvodnené a nevyhnutné bežné výdavky navrhovateľky súd považoval sumu 460,- € mesačne: bývanie 150,- €, strava 200,- €, ošatenie, obuv a hygienické potreby 60,- €, lieky, vitamíny a výživové doplnky 10,- €, drogeria do domácnosti 40,- €.

7. Čo sa týka majetkových pomerov povinného z vyživovacej povinnosti, z lustrácie v Sociálnej poisťovne vyplýva, že je zamestnaný s vymeriavacím základom pre obdobie jún 2022 vo výške 461,25 € a za obdobie júl 2022 vo výške 1 157,73 €.

8. Zákonná úprava nárokov nevydatej matky v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom, ktoré z dôvodu narodenia dieťaťa mimo manželstva rodičov nie sú uhrádzané v rámci vyživovacej povinnosti manželov, je upravená v ustanovení § 74 zákona o rodine. Ide o špecifický nárok matky na príspevok na úhradu výživy matke v primeranom rozsahu po dobu najdlhšie 2 rokov odo dňa pôrodu. Už z logického a gramatického výkladu je zrejmé, že v tomto prípade nejde o bežné výživné, ale o príspevok, eventuálne o výživné v širšom slova zmysle. Tento príspevok nie je uhrádzaný v rámci vyživovacej povinnosti manželov a nárok na tento príspevok nevzniká nevydatej matke z toho dôvodu, že by táto nebola schopná sama sa živiť. Základom priznania tohto príspevku je tehotenstvo a narodenie dieťaťa, s ktorým je spojená zmena sociálnej situácie (ktorá sa premietne do majetkových pomerov nevydatej matky), spravidla spôsobená stratou príjmu z pracovného pomeru. Účelom príspevku na výživu nevydatej matky je dosiahnuť, aby časovo obmedzeným príspevkom bola matka dieťaťa hospodársky zabezpečená v dobe, kedy sa prechodne dostala ako žena nevydatá za otca dieťaťa do mimoriadnej situácie, vytvorenej jej tehotenstvom a pôrodom. Rozsah povinnosti otca dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je vymedzený primeranosťou príspevku, ktorý má otec poskytovať na úhradu výživy matky. Pri posudzovaní tejto primeranosti treba vychádzať predovšetkým z účelu, ktorý sa plnením príspevku sleduje. Súd pritom prihliadne na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

9. V prípade príspevku na výživu nevydatej matky ide o mesačne sa opakujúcu dávku. Oprávnenou je matka dieťaťa, teda žena, ktorá dieťa porodila a nie je vydatá za otca dieťaťa. Podmienkou priznania tohto príspevku je skutočnosť, že v dôsledku tehotenstva a pôrodu došlo na strane nevydatej matky k zníženiu príjmov. Výška príspevku je daná primeranosťou, na rozdiel od výživného na dieťa tak účelom nie je vyrovnanie životnej úrovne s otcom dieťaťa, ale s pôvodnou životnou úrovňou samotnej matky. Súd zisťuje aj náklady a potreby matky a zákonné hľadiská pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (schopnosti, možnosti, majetkové pomery povinného, potencialitu príjmov, súlad s dobrými mravmi). Zákonné vymedzenie rozsahu príspevku na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matky je dané kritériom primeranosti. Tento príspevok bude užší, ako v prípade vzájomnej vyživovacej povinnosti manželov.

10. Základným predpokladom priznania príspevku na výživu nevydatej matke je pokles príjmov na jej strane v súvislosti s narodením dieťaťa. Súd konštatuje, že u navrhovateľky došlo k poklesu jej príjmov od narodenia maloletého (t.j. od 14.3.2021) tak, ako si to uplatnila v návrhu. Povinný z vyživovacej povinnosti sa k návrhu nevyjadril (návrh mu bol doručený dňa 21.10.2022), nijako nenamietal skutočnosti tvrdené v návrhu, ani súdu nepredložil žiadny dôkaz, ktorý by preukazoval na jeho strane nemožnosť plnenia predmetnej vyživovacej povinnosti. Povinný z vyživovacej povinnosti je evidovaný ako zamestnanec s vymeriavacím základom za mesiac júl 2022 vo výške 1 157,73 €. Súd preto návrhu navrhovateľky v celom rozsahu vyhovel, pretože dospel k záveru, že je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu navrhovateľky výživným v určenej výške a to bez ohrozenia svojej vlastnej výživy a navyše, vzhľadom na skutkové okolnosti daného prípadu, je uplatnený nárok v súlade s dobrými mravmi.

11. Povinnému vzniklo od 14.3.2021 (odo dňa narodenia mal. F.) do dňa rozhodnutia súdu zročné výživné v sume 1 831,20 € (90,- € x počet mesiacov 19 (apríl 2021 až október 2022), t.j. 900,- €, pomerná časť mesiaca marec 2021 - od narodenia maloletého $18 \times 2,90 \text{ €} = 52,20 \text{ €}$ a pomerná časť mesiaca november 2022 - $23 \times 3,- \text{ €} = 69,- \text{ €}$). Celkovú sumu zročného výživného 1 831,20 € súd pri zohľadnení majetkových a zárobkových možností otca, povolil splácať v splátkach po 60,- € mesačne spolu s bežným príspevkom až do úplného zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok, ak bude v omeškaní so splácaním čo i len jednej zo splátok.

12. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1 § 365 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. - Exekučný poriadok.